

การติดตามผลพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม

กรณีศึกษา : ครอบครัวบุญธรรมไทยและครอบครัวบุญธรรมต่างประเทศ

โดยนางชลาทิพย์ ปุณณะบุตร
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสังคม

การศึกษาเรื่อง การติดตามผลพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม
กรณีศึกษา : ครอบครัวบุญธรรมไทยและครอบครัวบุญธรรมต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผล
พัฒนาการของเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัวบุญธรรมชาวไทย และครอบครัวบุญธรรม
ชาวต่างประเทศ และเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัวบุญธรรม
ชาวไทย และครอบครัวบุญธรรมชาวต่างประเทศกับเกณฑ์มาตรฐานพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย
โดยแบ่งพัฒนาการเด็ก ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญาดี ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และ
ด้านจิตใจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กกำพร้าที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรม
ในระหว่างปี 2545-2547 ในครอบครัวบุญธรรมชาวไทย และครอบครัวบุญธรรมชาวต่างประเทศ และ
ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถาม
กลับคืน จำนวน 222 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 94.8 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ผลการศึกษาพบว่า
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 10 ปี โดยในปี 2547 มีผู้จดทะเบียนบุตรบุญธรรมมากที่สุด
ภูมิลำเนาของผู้รับเด็กกำพร้าเป็นบุตรบุญธรรมอยู่ในประเทศไทย มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 21-30 กิโลกรัม
และมีส่วนสูงอยู่ระหว่าง 131-140 เซนติเมตร ส่วนผลการติดตามผลพัฒนาการของเด็กกำพร้าที่เป็น
บุตรบุญธรรม พบว่า ในเด็กอายุ 8 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวต่างประเทศจะมีพัฒนาการด้าน
ร่างกายและสติปัญญาดี และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยจะมีพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์
และด้านจิตใจดี ในเด็กอายุ 9 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย
ด้านสติปัญญาดี ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจที่ดี ในเด็กอายุ 10 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม
ชาวต่างประเทศจะมีพัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาดี และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทย
จะมีพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจดี ในเด็กอายุ 11 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม
ชาวไทยจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสติปัญญาดี ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจที่ดี ในเด็กอายุ
12 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวต่างประเทศจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และ
ด้านจิตใจดี และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา และ
ด้านสังคมดี ในเด็กอายุ 13 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวต่างประเทศจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย
ด้านสติปัญญา และด้านสังคมดี และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยจะมีพัฒนาการด้านร่างกาย
ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจดี และในเด็กอายุ 14 ปี เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม
ชาวต่างประเทศจะมีพัฒนาการด้านร่างกายดี และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยจะมีพัฒนาการ
ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจดี ส่วนผลการเปรียบเทียบผล
พัฒนาการของเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทยกับเกณฑ์มาตรฐานพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย
พบว่า มีเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรม จำนวน 75 คน ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้งน้ำหนักและส่วนสูง

โดยแบ่งออกเป็น เด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวไทย จำนวน 17 คน และเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมชาวต่างประเทศ จำนวน 58 คน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า

1. ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ควรมีการกำหนดนโยบายด้านภาวะโภชนาการ เพื่อให้เด็กกำพร้าที่อยู่อาศัยในสถานสงเคราะห์ก่อนที่จะไปเป็นบุตรบุญธรรมได้รับสารอาหารครบถ้วน และเหมาะสมตามวัย
2. ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมควรมีการกำหนดให้ครอบครัวบุญธรรมมีการรายงานผลพัฒนาการของเด็กหลังจากรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมอย่างต่อเนื่องทุกปี
3. เจ้าหน้าที่ควรมีการฝึกอบรมสั่งสอนเด็กในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การยอมรับความคิดเห็นที่ต่างจากตนเอง การปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ การแสดงออก การควบคุมอารมณ์ เพื่อลดความกังวล และรู้จักแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง
4. เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ควรมีการออกเยี่ยมเด็กกำพร้าที่เป็นบุตรบุญธรรมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อติดตามสภาพความเป็นอยู่และพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่อง